

Sammanfattning

Andersson I-M, Laring J, Åteg M & Rosén G (2006) *Arbetsmiljöfrågans väg. Samverkan mellan kundföretag och företagshälsovård*. Arbete och Hälsa 2006:20, Arbetslivsinstitutet, Stockholm.

Inom ramen för Tema SMARTA vid Arbetslivsinstitutet har ett delprojekt genomförts som utgår från frågan "Hur kan och bör arbetsmiljöarbete bedrivas och integreras i organisationers verksamheter?".

Syftet är dels att analysera beslutsprocesser i arbetsmiljöfrågor i ett perspektiv av företagets kundrelation till ett företagshälsovårdsföretag (FHV-företag), dels att analysera hur en expertfunktion inom FHV – i det här fallet ergonomer – arbetar, särskilt avseende samverkan med kunden, metoder och verktyg.

En bas för studien är genomgången av tidigare forskning inom området. Utöver detta baseras studien på intervjuer med FHV-företagens kunder och med ergonomer yrkesverksamma inom FHV, både interna och externa, samt med fristående ergonomikonsulter.

Intervjuerna har berört beslutsprocesser, prioriteringar, initiativ och strukturer för ett förebyggande arbetsmiljöarbete samt systematiskt arbetsmiljöarbete. De har genomförts med kontaktpersoner på företag som är kunder till ett FHV-företag samt med ergonomer inom FHV som har intervjuats om vilka arbetssätt de väljer samt vilka metoder och verktyg de använder.

Resultaten visar att beslutsprocessen är komplex och prioriteringar sker i många steg. I sitt arbete med arbetsmiljöfrågor vill företagen ofta själva prova att lösa olika problem, och gör också sådana försök, innan man tar kontakt med sitt FHV-företag. Alla yrkeskategorier inom FHV-företaget anlitas men oftast en i taget, snarare än som ett samlat team. Företagen litar på FHV-företagens rekommendationer, men genomför till stor del åtgärderna på egen hand och utan att utvärdera resultaten. Många ergonomer fungerar som experter och som i sina uppdrag använder få eller enstaka metoder samt analyserar och levererar lösningar. Relationen mellan FHV-företaget och kunden bygger i liten omfattning på arbetsformer som innehåller dialog och en metodik som innebär ett gemensamt problemlösningsarbete.